

titel	Algemene instructie vervoer van gewervelde dieren		
code	WLZVL-026	Versie 4	Ingangsdatum 16-04- 2018 Pagina 1 van 9

versie	datum	toelichting
4	16-04-2018	Verduidelijking plaats van vertrek. Bijlagen als aparte documenten gepubliceerd. Toevoeging definitie lam en eisen reserveringen.
3	01-06-2017	Aanvulling n.a.v. Europese uitspraak over bestemming buiten EU, i.v.m. invoering stalkeuring en bewijs van goedkeuring veeschepen.
2.2	01-10-2016	Actualisering tekst en lay-out. Aanpassing n.a.v. Europese uitspraak over transport- en rusttijden. Aanvulling i.v.m. werkzaamheden BIP, wachttijden bij Roro-boot en bijlage CCV.

1 Onderwerp

Algemene instructie betreffende de wijze waarop medewerkers van de NVWA de werkzaamheden uitvoeren in het kader van het welzijn van dieren tijdens transporten die verband houden met een economische bedrijvigheid.

2 Wettelijke basis

2.1 EU-regelgeving

- [Verordening \(EG\) Nr. 1/2005 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EG en 93/119/EG en van Verordening \(EG\) nr. 1255/97.](#)
- [Verordening \(EG\) nr. 1255/97 van de Raad van 25 juni 1997 betreffende de communautaire criteria voor controleposten en tot aanpassing van het in Richtlijn 91/628/EEG bedoelde reisschema.](#)

2.2 Nationale regelgeving

- [Wet dieren.](#)
- [Regeling houders van dieren.](#)
- [Gezondheids- en welzijnswet voor dieren.](#)
- [Regeling handel levende dieren en levende producten.](#)
- [Beleidsregels dierenwelzijn 2009.](#)

3 Begrippen

Controlepost: een conform EU verordening (EG) nr. 1255/97 erkende plaats, waar het vervoer van als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen, runderen, schapen, geiten en varkens wordt onderbroken om de dieren gedurende tenminste 12 uur onder te brengen, te voederen, te drenken, en te laten rusten.

Dieren levende gewervelde dieren.

titel	Algemene instructie vervoer van gewervelde dieren		
code	WLZVL-026	Versie 4	Ingangsdatum 16-04- 2018 Pagina 2 van 9

Geregistreeerde eenhoevigen	paardachtigen die ingeschreven of geregistreerd zijn en in aanmerking komen voor inschrijving in een stamboek overeenkomstig de voorschriften van artikel 4, lid 2, onder b), van Richtlijn 90/427/EEG en die geïdentificeerd zijn door middel van een in artikel 8, lid 1, van die richtlijn vermeld identificatiedocument; of paarden, met inbegrip van pony's, die geregistreerd zijn bij een internationale vereniging of organisatie die paarden beheert met het oog op wedstrijden of paardenrennen, en die geïdentificeerd zijn door middel van een identificatiedocument dat is afgegeven door de nationale afdeling van die vereniging of organisatie.
Houder:	een natuurlijk persoon of rechtspersoon, met uitzondering van de vervoerder, die permanent of tijdelijk voor dieren verantwoordelijk is of ermee omgaat;
IBD:	Interventie Bureau Dier; centraal coördinatiepunt voor veetransport, ondergebracht bij de NVWA te Zwolle (Antwoordnummer 2052, 8000 VB Zwolle);
Journal:	document, conform aan bijlage II van de Transportverordening, dat gedurende het totale transport van meer dan 8 uur bij de zending te exporteren dieren als bijlage bij het gezondheidscertificaat aanwezig is;
Lam:	De leeftijd van de schapen en geiten kan worden bepaald op basis van de I&R gegevens en aan de hand van de tanden. Schapen en geiten hebben alleen in de onderkaak snijtanden; vier in totaal in iedere onderkaakhelft. Op een leeftijd van ongeveer 1 jaar wisselen de binnensnijtanden (middelste snijtanden). Deze blijvende tanden zijn duidelijk herkenbaar. Zij zijn groter dan de juveniele snijtanden (melktanden). Een schaap of geit, waarbij minimaal één van de blijvende snijtanden is doorgekomen, is ouder dan één jaar.
Lang transport:	een transport van meer dan 8 uur, gerekend vanaf het tijdstip waarop het eerste dier van de partij verplaatst wordt;
Niet-afgerichte eenhoevigen:	eenhoevigen die niet kunnen worden aangebonden of aan een halster kunnen worden geleid zonder dat dit vermijdbare opwinding of pijn of vermijdbaar lijden veroorzaakt.
Organisator:	1) een vervoerder die aan ten minste één andere vervoerder een deel van het transport heeft uitbesteed,

titel	Algemene instructie vervoer van gewervelde dieren		
code	WLZVL-026	Versie 4	Ingangsdatum 16-04- 2018 Pagina 3 van 9

	2) een natuurlijke persoon of rechtspersoon die aan meer dan één vervoerder een transport in opdracht heeft gegeven of
	3) de persoon die Afdeling 1 van het journaal als opgenomen in bijlage II heeft ondertekend;
Overlaadplaats:	elke halte tijdens de reis die niet een plaats van bestemming is, met inbegrip van een plaats waar de dieren, na al dan niet gelost te zijn, op een ander vervoermiddel overgaan;
Plaats van bestemming:	de plaats waar een dier uit een vervoermiddel geladen wordt en: - gedurende tenminste 48 uur voor vertrek gestald wordt; of - geslacht wordt.
Plaats van uitgang:	een grensinspectiepost of andere door een lidstaat aangewezen plaats waar dieren het douanegebied van de Gemeenschap verlaten;
Plaats van vertrek:	de plaats waar het dier voor het eerst in een vervoermiddel geladen wordt, op voorwaarde dat het daar ten minste gedurende 48 uur voor het vertrek gestald is geweest;
RoRo-schip:	Roll-on Roll-off schip; een zeeschip met voorzieningen voor het op en afrijden van weg- of railvoertuigen en waar de dieren tijdens de gehele vaart niet van de veewagens worden afgeladen;
Transport:	de gehele vervoersoperatie van de plaats van vertrek tot de plaats van bestemming, met inbegrip van het lossen, het stallen en het laden tijdens tussenstops;
Transportverordening:	Verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97.
Vervoer:	de verplaatsing van dieren met behulp van een of meer vervoermiddelen en de daarmee samenhangende activiteiten, zoals laden, lossen, overladen en rusten, tot aan het moment waarop alle dieren op de plaats van bestemming zijn uitgeladen.
Vervoerder:	natuurlijk persoon of rechtspersoon, die voor eigen rekening of voor rekening van een derde dieren vervoert;
Vervoermiddel:	een wegvoertuig dat wordt gebruikt voor het vervoer van dieren.
Verzorgen:	handelingen, zoals drenken, voederen, laten rusten, melken, EHBO, uitladen en onderbrengen op een controlepost.

titel	Algemene instructie vervoer van gewervelde dieren		
code	WLZVL-026	Versie 4	Ingangsdatum 16-04- 2018 Pagina 4 van 9

4 Benodigdheden

N.v.t.

5 Werkwijze

Volgens de Transportverordening worden de transporten als volgt ingedeeld:

1. vervoer van dieren dat geen verband houdt met een economische bedrijvigheid en rechtstreeks vervoer van dieren van of naar diergeneeskundige praktijken en klinieken dat door de dierenarts is voorgeschreven (dit vervoer vat buiten de scope van de Transportverordening en daarmee ook buiten deze instructie);
2. vervoer van dieren door de veehouder met behulp van landbouwvoertuigen of eigen vervoermiddel ten behoeve van seizoensgebonden verweiding en vervoer van dieren door de veehouder in eigen vervoermiddel over een afstand van maximaal 50 km van zijn bedrijf;
3. vervoer van dieren tot 65 km;
4. vervoer van dieren over afstanden meer dan 65 km die korter duren dan 8 uur;
5. vervoer van dieren over afstanden meer dan 65 km die langer duren dan 8 uur (lang transport).

5.1 Werkzaamheden afdeling Voorscreening/Planning

Op de afdeling Voorscreening/Planning van de NVWA worden ingediende documenten bij de aanvragen voor exportkeuring gecontroleerd op volledigheid en inhoud. Aan de hand van de exportaanvraag en de uitdraai van Routenet^{TM} (wanneer de reis een eindbestemming heeft die buiten de EU ligt, kan een andere routeplanner worden gebruikt, bijvoorbeeld Google Maps) wordt door de voorscreening gecontroleerd of er een journaal, een reservering van een controlepost en/of boot noodzakelijk is. Deze reserveringen dienen te bevatten:

- naam, adres, erkenningsnummer en land controlepost/boot;
- datum reservering en verwachte tijd aankomst en vertrek;
- naam transporteur en kenteken vervoermiddel;
- diersoort, aantal en categorie dieren;
- stempel en handtekening (bevestiging) van de controleposthouder/rederij.

Zie ook instructie [EXA-013](#) en instructie Certificering onder extreme temperatuursomstandigheden [WLZVL-033](#).

Documenten die worden gecontroleerd:

5.1.1 Transporten tot 65 km

- Documenten met de volgende gegevens:
  - herkomst van de eigenaar;
  - plaats van vertrek;
  - datum en uur van vertrek;

titel	Algemene instructie vervoer van gewervelde dieren		
code	WLZVL-026	Versie 4	Ingangsdatum 16-04- 2018 Pagina 5 van 9

- plaats van bestemming;
- verwachte duur van het voorgenomen transport.

5.1.2 Transporten vanaf 65 km, korter dan 8 uur

- Documenten genoemd in paragraaf 5.1.1.
- Vervoerdersvergunning volgens art. 10 van de Transportverordening (zie ook instructie [WLZEV-008](#) en [WLZEV-009](#)).
- Getuigschrift van vakbekwaamheid. Een wegvoertuig waarmee als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen, runderen, schapen, geiten, varkens of pluimvee worden vervoerd, mag alleen bestuurd of begeleid (verzorger) worden door een persoon die in het bezit is van een origineel getuigschrift van vakbekwaamheid.
De in artikel 17 lid 2 van de Transportverordening genoemde getuigschriften van vakbekwaamheid worden afgegeven door het CCV (zie bijlage 1). Voor exportcertificering wordt gevraagd om een kopie van het CCV getuigschrift van alle chauffeurs en verzorgers die niet op de plaats van vertrek maar verderop in de reis nog opstappen. De bijbehorende CCV-nummers moeten ook worden opgenomen op de reisdocumenten.
- Bij stalkeuring in afwezigheid van het vervoermiddel moet het vervoermiddel zijn opgenomen in [de databank van de RDW](#) (zie 5.1.3). Dit houdt in dat alleen vervoermiddelen die goedgekeurd zijn voor lang transport, hiervoor kunnen worden ingezet. Ook al betreft het geen lang transport.

5.1.3 Transporten langer dan 8 uur

- Documenten genoemd in paragraaf 5.1.1.
- Journaal, bij lange (grensoverschrijdende) transporten van als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen – met uitzondering van geregistreerde eenhoevigen -, runderen, schapen, geiten en varkens tussen de lidstaten en met derde landen (zie ook instructie [WLZVL-019](#)).
- Vervoerdersvergunning volgens art. 11 van de Transportverordening (zie ook instructie [WLZEV-008](#) en [WLZEV-010](#)).
- De keuring van veevoermiddelen (voor lang transport) is overgedragen aan de RDW. De in artikel 18 van de Transportverordening genoemde "certificaten van goedkeuring van het wegvoermiddel" worden voor Nederlandse vervoermiddelen afgegeven door de RDW (zie bijlage 2). Voor buitenlandse vervoermiddelen wordt dit door een buitenlandse instantie gedaan. Stalkeuring voor lang transport kan uitsluitend plaatsvinden in aanwezigheid van het vervoermiddel. De gegevens van het vervoermiddel moeten in [de databank van de RDW](#) (voor Nederlandse vervoerders) of in [Traces](#) (voor buitenlandse vervoerders) zijn opgenomen.
- Bij transport van paarden of pluimvee: Certificaat van goedkeuring van het vervoermiddel.
- Getuigschrift van vakbekwaamheid zoals beschreven in paragraaf 5.1.2.

titel	Algemene instructie vervoer van gewervelde dieren		
code	WLZVL-026	Versie 4	Ingangsdatum 16-04- 2018 Pagina 6 van 9

5.1.4 Transporten met RoRo-boot of veeboot

Indien een bootreis in de route is opgenomen, dient hiervan ook een schriftelijke reservering overlegd te worden (zie ook paragraaf 5.1 en bijlage 3).

Bij een bootreis op een veeboot moet de exporteur aantonen dat deze boot een certificaat van goedkeuring heeft.

NB: let op de benodigde extra tijd voor het laden en lossen en het afladen bij een tweede bestemming in geval van 2 vervoerseenheden (norm is een half uur per extra bestemmingsadres i.v.m. afladen en afhandeling documenten. Dit gaat af van de maximale transporttijd. Bovendien moeten deze lospunten opgenomen worden op de uitdraai van Routenet™ als "via" punten.

5.2 Werkzaamheden bij exportcertificering

Bij exportcertificering controleert de officiële dierenarts of de juiste documenten aanwezig zijn, of deze juist en volledig zijn ingevuld en of de dieren én het vervoermiddel geschikt zijn voor het voorgenomen transport.

- Indien blijkt dat er een ander journaal wordt ingediend dan bij voorscreening is gecontroleerd, dan wordt het journaal niet ondertekend, geeft de officiële dierenarts geen gezondheidscertificaat af en verlaat het bedrijf. Er wordt geen nieuwe inhoudelijke controle van het journaal uitgevoerd door de officiële dierenarts.
- Indien blijkt dat er niet voldaan wordt aan de eisen uit de Transportverordening m.b.t. het vervoermiddel, de vervoermethoden of de geschiktheid voor vervoer van de dieren, moet de organisator de organisatie van het transport conform aanpassen. Blijkt aanpassing van het transport -binnen het certificeringbezoek van de officiële dierenarts- niet mogelijk, dan wordt eveneens het journaal niet ondertekend, geeft de officiële dierenarts geen gezondheidscertificaat af en verlaat het bedrijf.
- Indien er niets op aanvraag staat het bij reizen >12 uur en er bij certificering toch melkgevende runderen aanwezig zijn, kunnen deze niet op export en moet er nieuwe juiste aanvraag voor komen.

Iedere vorm van vervoer van dieren moet voldoen aan de "algemene voorwaarden voor het vervoer van dieren" conform artikel 3 van de Transportverordening (zie bijlage 4). De NVWA controleert of wordt voldaan aan deze algemene en aan de specifieke voorschriften per diersoort (zie bijlage 5). Van de chauffeurs die aanwezig zijn tijdens de certificering wordt uitsluitend een origineel getuigschrift van vakbekwaamheid geaccepteerd.

Voor de exportcertificering van dieren die aangevoerd zijn vanaf een andere lidstaat geldt dat de dieren 48 uur op de plaats van vertrek aanwezig moeten zijn voordat ze gecertificeerd kunnen worden. Via Traces kan worden gecontroleerd of de dieren 48 uur op de locatie aanwezig zijn. Hiervoor kunnen de vertrektijd en de vermelde reisduur uit Traces worden gehaald. Betreft het een stalkeuring, dan vindt de keuring niet plaats op moment van vertrek. Het gaat erom dat de datum en het tijdstip van vertrek zo zijn, dat de dieren tenminste 48 uur op die locatie aanwezig zijn geweest.

Als alles in orde is geeft de officiële dierenarts het gezondheidscertificaat af.

titel	Algemene instructie vervoer van gewervelde dieren		
code	WLZVL-026	Versie 4	Ingangsdatum 16-04- 2018 Pagina 7 van 9

Zie voor meer informatie over export ook de instructies per diersoort: [OVEUV-05](#), [PLUIU-001](#), [PRDIU-001](#), [RNDIU-001](#), [SGIU-001](#), [VRKIU-001](#).

5.3 Werkzaamheden bij vervoer over de weg vanaf de grensinspectiepost

Op de grensinspectiepost controleert de officiële dierenarts bij vertrek vóór het laden of de juiste documenten aanwezig zijn, of deze juist en volledig zijn ingevuld en of de dieren en het vervoermiddel geschikt zijn voor vervoer en (indien van toepassing) of het vervoermiddel voldoet aan de eisen voor lang transport. Zie hiervoor paragraaf 5.1 en 5.2. Bij lange transporten van als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen, runderen, schapen, geiten of varkens verrichten de officiële dierenartsen van de grensinspectieposten de in Afdeling 3 van het journaal vermelde controles, en tekenen zij de resultaten daarvan op (zie ook instructie [WLZVL-019](#)).

Indien de bevoegde autoriteit van oordeel is dat de dieren niet in staat zijn om de reis te voltooien, moeten zij uitgeladen, gedrenkt en gevoederd worden, en rust krijgen.

5.4 Werkzaamheden NVWA tijdens transport

Tijdens het transport kan de NVWA gerichte inspecties uitvoeren.

5.5 Werkzaamheden bij het slachthuis

Als het slachthuis de eindbestemming van het transport is, controleert de officiële dierenarts op het slachthuis of de opgegeven transporttijden kloppen, of het transport aan de eisen van de verordening voldoet, of de opgegeven transport- en rusttijden in acht zijn genomen en of het welzijn van de dieren is gerespecteerd (zie ook instructies [WLZVL-017](#) en [WLZVL-030](#)).

5.6 Werkzaamheden IBD

Het IBD controleert achteraf of het transport aan de eisen van de Transportverordening heeft voldaan en of de transport- en rusttijden in acht worden genomen middels een controle op het geretourneerde journaal. Risicogebaseerd worden tevens de GPS-, tachograaf- en temperatuurgegevens gecontroleerd.

6 Registratie en archivering

Zie werkwijze beschreven in paragraaf 5.

7 Interventie

7.1 Noodmaatregelen

Als een bepaling van de Transportverordening niet wordt nageleefd, neemt de NVWA de nodige maatregelen om het welzijn van de dieren te beschermen of laat de persoon die verantwoordelijk voor de dieren is, dit doen. De maatregelen mogen geen onnodig of extra dierenleed veroorzaken en moeten in verhouding staan tot de ernst van de risico's in kwestie. De kosten van de maatregelen kunnen door de NVWA worden verhaald.

titel	Algemene instructie vervoer van gewervelde dieren		
code	WLZVL-026	Versie 4	Ingangsdatum 16-04- 2018 Pagina 8 van 9

De volgende maatregelen zijn mogelijk:

- andere bestuurder of verzorger;
- indien nodig voorlopige reparatie van het vervoermiddel;
- overladen (gedeelte) van de partij op ander vervoermiddel;
- terugzenden van de dieren naar plaats van vertrek langs de kortste weg of voortzetting van de reis naar de plaats van bestemming langs de kortste weg als dit beter is voor het welzijn van de dieren;
- uitladen van de dieren en onderbrengen in geschikte huisvesting met adequate verzorging totdat het probleem is opgelost
- als het welzijn van de dieren niet is te beschermen moeten de dieren op humane wijze en pijnloos gedood worden.

Als het noodzakelijk is om de dieren in strijd met sommige bepalingen te vervoeren, moet de NVWA een vergunning voor het vervoer van die dieren afgeven. Deze vergunning mag achteraf worden opgesteld.

7.2 Interventiebeleid

Zie [algemeen interventiebeleid NVWA](#) en [IB01-SPEC17](#).

8 Arbo, milieu en veiligheid

De vervoerder is ervoor verantwoordelijk dat dieren slechts over de weg worden vervoerd overeenkomstig de in de Transportverordening genoemde voorschriften. De vervoerder moet een opleiding gevolgd hebben met betrekking tot de voorschriften van bijlagen I en II van de Transportverordening.

De verzorger is rechtstreeks verantwoordelijk voor het welzijn van de dieren en begeleidt (eventueel) de dieren bij het vervoer. De verzorger moet een opleiding gevolgd hebben met betrekking tot de voorschriften van bijlagen I en II van de Transportverordening.

De houder op de plaats van vertrek, overlading of bestemming is verantwoordelijk voor de dieren.

De officiële dierenarts is ervoor verantwoordelijk dat beoordeeld wordt of de in te laden dieren geschikt kunnen worden geacht voor het beoogde vervoer, en dat erop wordt toegezien dat de veewagen, het inladen van het vee en de wijze van vervoer in overeenstemming zijn met het in deze instructie gestelde.

De officiële dierenarts is bevoegd passende maatregelen te nemen om te voorkomen dat dieren worden blootgesteld aan letsel of onnodig lijden ten gevolge van het vervoer.

titel	Algemene instructie vervoer van gewervelde dieren			
code	WLZVL-026	Versie 4	Ingangsdatum 16-04- 2018	Pagina 9 van 9

9 Divers

9.1 R&O

In deze instructie zijn alle aspecten genoemd die van belang zijn voor het welzijn van dieren voor en tijdens het vervoer. Men dient er wel rekening mee te houden dat naast deze welzijnscontrole ook de R&O van de wagens gecontroleerd moet worden.

9.2 Zwitserland

Het is niet mogelijk om dieren via Zwitserland te vervoeren. Ondanks een EU-verordening die dit bepaalt, is hierover binnen het Zwitserse parlement geen consensus en houdt men voorlopig de grens dicht voor zowel doorvoer van slachtdieren als van fok- en gebruiksdieren.

9.3 Bijlagen

Onderstaande bijlagen zijn gepubliceerd als aparte documenten.

Bijlage 1: CCV Getuigschrift van vakbekwaamheid.

Bijlage 2: RDW certificaat van goedkeuring.

Bijlage 3: Transporttijden en tussenstops.

Bijlage 4: Algemene voorschriften.

Bijlage 5: Aanvullende voorschriften per diersoort.